

DENEMARKEN

van reizigers voor reizigers

DENEMARKEN

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Petra van Caneghem; Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO Shutterstock/Pictures

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Danemark, Suède

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

HOOFDREDACTEUR Pierre Josse

ADJUNCTREDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, Carole Bordes, André Poncelet, Marie Burin des Roziers, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinot, Mathilde de Boisgrollier, Gavin's Clemente-Ruiz, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2014

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2014/45/422 - ISBN 978 94 014 1827 0 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

VEELGESTELDE VRAGEN 11

22 TOPERVARINGEN VAN TROTTER 13

REIZEN NAAR DENEMARKEN 17

DENEMARKEN PRAKTISCH 23

ABC van Denemarken	24
Alvorens te vertrekken	24
Budget	26
Elektriciteit	27
Feesten en feestdagen	27
Foaien	27
Geldzaken	27
Gezondheid	29
Kinderen	29
Klimaat	31
Musea	31
Noodgevallen	31
Overnachten	31
Post	34
Reisliteratuur	35
Reisroutes	35
Taal	37
Tabakofobie	40
Telecommunicatie	40
Tijdsverschil	42
Vervoer	42
Winkelen	46

MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR 49

Barnsteen	50
Beroemde personen	50
Bevolking	56
Design	56
Drank	57
Economie en maatschappij	58
Geluk	59
Geografie	60
Geschiedenis	60
Keuken	64
Media	66
Milieu	66
Staatsvorm	67
Werelderfgoed van Unesco	67
Zeden en gewoonten	67

KOPENHAGEN EN HET OMLIGGENDE PLATTELAND

Kopenhagen (København)	71
------------------------	----

SJÆLLAND (SEELAND)

HET NOORDEN VAN SJÆLLAND 138

Jægersborg Dyrehaven (hertenpark)	138
Karen Blixen Museet (Rungstedlund)	138
Het museum voor moderne kunst Louisiana	139

INHOUD

Helsingør	140
Fredensborg	145
Rudolph Tegnens Museum	146
Tisvildeleje	146
Hillerød	147
Roskilde	150

HET ZUIDEN VAN SJÆLLAND EN DE ZUIDELIJKE EILANDEN

Køge	162
Het eiland Møn	165
Het eiland Falster	171
Het eiland Bornholm	172

DE FUNENSE EILANDEN

Het eiland Ærø	182
----------------	-----

FYN (FUNEN)

Egeskov-kasteel	187
Odense	188
Nyborg	199

JYLLAND (JUTLAND)

Kolding	205
Ribe	208

De eilanden in de Waddenzee	213
Billund en Legoland	216
Horsens	220
Silkeborg en het merengebied	223
Århus	228

DJURSLAND

De streek van Mols	241
Ebeltoft	243
Grenå	245
Randers	248
De fjord van Mariager	251
Nationaal park Rebild	254
Aalborg	255

DE WEG NAAR HET ZUIDEN

264

VENDSYSSEL

264

AAN DE WEG NAAR FREDERIKSHAVN

264

Sæby	265
Frederikshavn	266
Skagen	268

DE WESTKUST VAN VENDSYSSEL

273

Hirtshals	273
Lønstrup	274

IN DE TROTTERREEKS VERSCHENEN

276

REGISTER

279

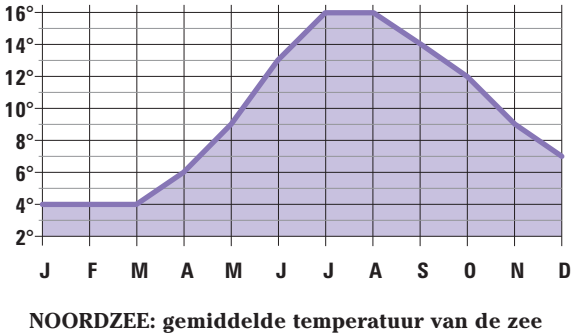
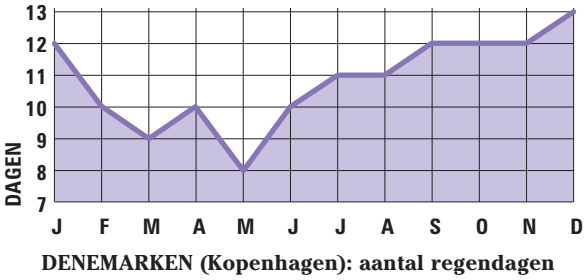
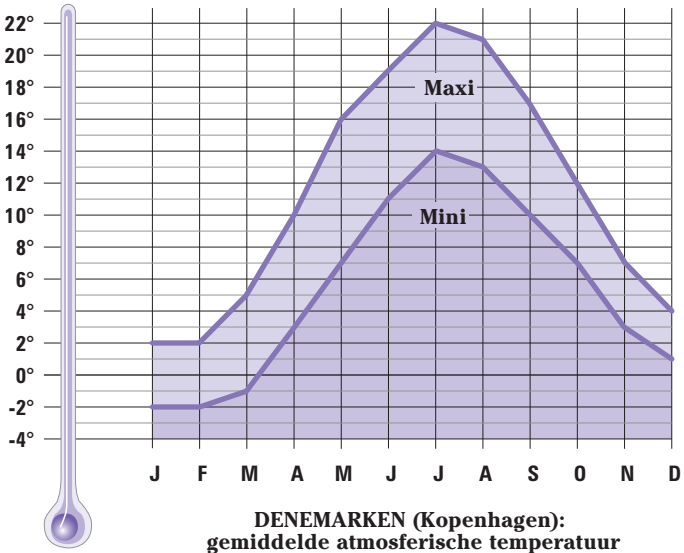

UITZICHT OP HET CENTRUM VAN KOPENHAGEN

DENEMARKEN

PRAKTISCH

ABC van Denemarken	24
Alvorens te vertrekken	24
Budget	26
Elektriciteit	27
Feesten en feestdagen	27
Foaien	27
Geldzaken	27
Gezondheid	29
Kinderen	29
Klimaat	31
Musea	31
noodgevallen	31
Overnachten	31
Post	34
Reisliteratuur	35
reisroutes	35
Taal	37
Tabakofobie	40
Telecommunicatie	40
Tijdsverschil	42
Vervoer	42
Winkelen	46

KLIMAAT

Denemarken is de Côte d'Azur van de Scandinavische landen. De winters zijn er nooit bitterkoud (het wordt er zelden kouder dan 5 °C onder nul) dankzij de maritieme invloeden, die zorgen voor een gematigd zeeklimaat. Maar ze duren wel vrij lang. 22 december is de kortste dag: de zon komt op om 8.40 u en gaat onder om 15.37 u. In de zomer schommelen de temperaturen tussen de 18 en de 25 °C. Houd er wel rekening mee dat de nachten soms fris kunnen zijn, want vaak koelt de wind de lucht sterk af. Wanneer het een warme dag lijkt te worden, en dat is vaak het geval, lopen de steden leeg en vlucht iedereen naar de kust, nooit verder dan een uur rijden. Nog een plaatselijke gewoonte: schaars gekleed zonnebaden in de openbare parken in de steden ... Neem echter ook een regenjas mee. Er zijn veel stranden, maar het water is aan de frisse kant. Zelfs rond 15 augustus komt de temperatuur van het zeewater niet boven de 20 °C. Vanaf oktober doen kou, wind en laaghangende bewolking hun intrede.

Informatie over het weer in Denemarken [W dmi.dk](http://w.dmi.dk).

MUSEA

Talrijk en de moeite waard. Deense musea kampen echter met twee nadelen: ze zijn duur en hun openingstijden zijn vrij beperkt. Slechts weinig musea zijn na 17.00 u nog toegankelijk, vele sluiten zelfs al om 16.00 u. Toch is er ook positief nieuws te melden: sommige staatsmusea zijn inmiddels gratis. In Kopenhagen, Århus en Aalborg kun je bij het Bureau voor Toerisme een pasje aanschaffen dat je gedurende één, twee of drie dagen gratis toegang geeft tot de meeste musea (dat van Århus is minder interessant) en openbaar vervoer (naast andere kortingen). Ben je van plan om veel te bezoeken, dan is het zijn geld al snel waard. Alle musea geven kortingen aan studenten, gepensioneerden en gezinnen met kinderen. Heb je een internationale studentenkaart, dan moet je die nu gebruiken, want je kunt er heel wat mee uitsparen. Tot slot ook nog dit: sommige musea zijn een dag per week gratis. Onder de achttien hoeft je bijna nergens te betalen om naar binnen te mogen (behalve in bepaalde privémusea).

NOODGEVALLEN

☎ 112: het gratis noodnummer binnen de Europese Unie. Voor wie te maken krijgt met een ongeval, agressie of nood. Je wordt gelokaliseerd en geholpen in verschillende talen. De hulpdiensten zijn snel ter plaatse.

OVERNACHTEN

Huisruil

Een leuke en interessante formule voor gezinnen of groepjes vrienden. Vanaf vier personen huur je een flat, waarvoor je vaak niet veel betaalt. Per dag, per week of per maand.

In België

HUISRUIL INTERNATIONAL - Maria Hendrikaplein 65, 9000 Gent **☎** (070) 22 22 92
@ huisruil@taxistop.be **W** taxistop.be.

INTERVAC BELGIË - Lindenberglaan 26, 1933 Sterrebeek **☎** (02) 305 52 02 (enkel buiten kantooruren) **@** decooman@intervac.be **W** intervac.be.

HELSINGØR

61.500 INWONERS

In Helsingør's Kronborg speelt Shakespeare's Hamlet zich af. De stad is strategisch gebouwd, aan de rand van de Øresund en met uitzicht op Zweden waarmee ze door de hele geschiedenis een haat-liefderelatie heeft gehad. De rijkdom dankt Helsingør aan de tol die de handelsschepen moesten betalen om door het nauw te varen.

Vandaag is het een rustig provinciestadje dat leeft op het ritme van de veerboten van en naar Zweden (overtocht van 20 min). Het centrum is klein, maar vrij aardig, met talrijke kleurrijke huizen uit de 17de en 18de eeuw in de mooie straatjes aan weerskanten van de Stengade, de centrale voetgangersstraat.

PARKEREN

De parkeerterreinen zijn vaak vol. Alleen op het parkeerterrein ten zuidwesten van het station mag je gratis dag en nacht parkeren. Op de andere geldt een limiet van 1 tot 3 uur. Een parkeerschijf is verplicht, geef het uur van aankomst aan.

AANKOMST EN VERTREK

• **Van/naar Kopenhagen:** ☎ 70 13 14 15 [W dsb.dk](http://dsb.dk). Rechtstreekse trein om de 20 min. Rit van 45 min.

• **Van/naar Helsingborg (Zweden):** met de boot, alleen in de zomer. Vertrek om de 10-20 min, de klok rond.

🚢 **Scandlines (plattegrond A-B2, 1):** ☎ 33 15 15 15 [W scandlines.dk](http://scandlines.dk). De grootste rederij van de drie, vaart ook de hele nacht door. Overdag vertrek om de 10-30 min, 's nachts niet langer dan om de 40 min. 380 DKK voor een auto met 2-4 passagiers. Enkele passagier: 28 DKK. 20% korting met de CPH Card. Duur: 30 min.

🚢 **HH-Ferries (plattegrond A-B2, 1):** *Færgevej 12* ☎ 49 26 01 55 [W hhferries.dk](http://hhferries.dk). Voortaan verbonden aan Scandlines. De prijzen zijn ongeveer dezelfde, maar de boten varen minder frequent: overdag om de 20-40 min., 's nachts om de 1-2 uur (za.-zo. nog minder vaak). Prijs voor een retourticket overdag: 360 DKK voor een voertuig tot 6 m en maximaal negen inzittenden.

🚢 **Sundbusserne (plattegrond B1, 2):** ☎ 53 73 70 10 [W sundbusserne.dk](http://sundbusserne.dk). De snelste, maar alleen voor voetgangers. Om de 30-60 min. Slechts één boot vaart heen en weer. Ticket: 26-33 DKK.

NUTTIGE ADRESSEN

📍 **Bureau voor Toerisme (plattegrond A-B1):** *Havnepladsen 3, langs de Strandgade*

☎ 49 21 13 33 [W visitnordsjaelland.com](http://visitnordsjaelland.com). Het hoofdkantoor van de streek. Geopend eind juni-begin aug. ma.-vr. 10.00-17.00 u, za. 10.00-14.00 u; rest van het jaar ma.-vr. 10.00-16.00 u; sept. ook za. 10.00-13.00 u. Internet. Gratis plattegrond van de streek met fietsroutes. Reserveringen van kamers bij particulieren, vanaf 400 DKK voor twee personen; ontbijt niet inbegrepen. Commissie van 25 DKK. Je kunt ook rechtstreeks reserveren met de computer die ter beschikking staat. Gratis internet, tijd is afhankelijk van het aantal bezoekers.

✉ **Postkantoor:** *Stjermegade 25*. Geopend ma.-vr. 10.00-18.00 u, za. 10.00-14.00 u.

🏧 **Geldautomaten: Danske Bank**, *Stengade 57* en ter hoogte van nummers 7-11. Alle kaarten.

🏥 **Ziekenhuis:** *Esrumsvej 145* ☎ 48 29 49 49 of 112. 3 km van het centrum.

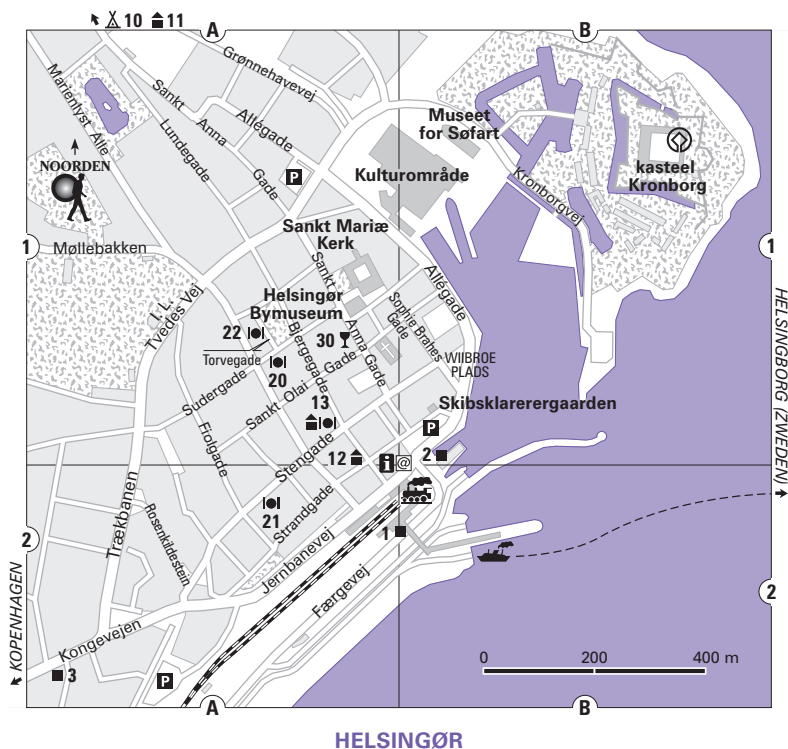
🚲 **Fietsenverhuur:** bij Michaels Cykler (plattegrond A2, 3), *Kongevejen 17* ☎ 49 20 08 44. Aan je rechterhand bij het binnenrijden van Helsingør als je van Kopenhagen komt. Geopend ma.-vr. 9.00-17.30 u, za. 9.00-14.00 u (in de winter 13.00 u). 80 DKK per dag. Ook te huur op de camping.

SLAPEN

GOEDKOOP TOT DOORSNEEPRIJS

(minder dan 800 DKK of € 107)

⚠ **Helsingør Camping Grønnehave (buiten plattegrond, via A1, 10):** *Strandalleen 2* ☎ 49 28 49 50 [W helsingorcamping.dk](http://helsingorcamping.dk). 1,5 km van het centrum. Te bereiken met een treintje vanaf het station (om het halfuur), uitstappen in 'Marienlyst', 2de halte. Het hele jaar door geopend, receptie 8.00-22.00 u (in de zomer). Reken op 200 DKK voor 2 personen met tent en auto. Bungalow 280-850 DKK (5-6 per-

HELSINGØR

- Nuttige adressen**
- i** Bureau voor Toerisme
 - 1** Scandlines en HH-Ferries
 - 2** Sundbusserne
 - 3** Michaels Cykler (fietsenverhuur)

- Slapen**
- 10** Helsingør Camping Grønnehave
 - 11** Helsingør Vandrerhjem
 - 12** Hotel Skandia
 - 13** Madam Sprunck

- Eten**
- 13** Madam Sprunck
 - 20** Casatua
 - 21** Pizzeria Pakhuset
 - 22** Lemongrass

- Iets drinken**
- 30** Hotel København

sonen), afhankelijk van het seizoen. Warme douches (tegen betaling). Wifi. De ligging aan het strand is best aangenaam. Matige inrichting. Aan de andere kant van de camping loopt een spoorlijn, maar de laatste trein komt rond 22.00 u langs. Fietsenverhuur, campingwinkel, tennisterrein in de buurt.

Helsingør Vandrerhjem (buiten plattegrond, via A1, 11): Nordre Strandvej 24
 ☎ 49 28 49 49 🌐 helsingorhostel.dk. Iets ten

noorden van de stad (ongeveer 2 km), volg de kust vanaf het kasteel. 2 treinen per uur (Hornbæk-Gilleleje) of bus 842 (1 per uur); uitstappen in Højstrup. Receptie ma.-za. 8.00-12.00 u en 15.00-20.00 u; zo. 8.00-12.00 u. Reserveren noodzakelijk. Slaapzaal 185 DKK, tweepersoonskamer met of zonder badkamer 370-475 DKK. Handdoeken en beddengoed 60 DKK. Wifi. Groot en mooi vakantiehuis, ingericht in de residentie van de hertog van Moltke. Het huis ligt bij een keienstrand. De meeste kamers en

de slaapzaal liggen echter in omliggende bungalows. Rustig en schoon, met aan de voorkant een leuk grasveld met barbecue. Goed ingericht, keukens, fietsenverhuur, wasmachines. Sympathiek.

Hotel Skandia (plattegrond A1-2, 12): Bramstræde 1 ☎ 49 21 09 02 📧 hotelskandia.dk. Receptie ma.-do. 7.00-21.00 u, vr.-za. 7.00-22.00 u, zo. 7.00-17.00 u. Tweepersoonskamer 745 DKK. Ontbijt inbegrepen. Het enige pluspunt van dit adres is de centrale ligging. De kamers zijn heel eenvoudig en alles is hier heel goedkoop gehouden, behalve het ontbijt. Gelukkig maar!

LUXUEUS

(800-1200 DKK of € 107-160)

Madam Sprunck (plattegrond A1, 13): Bramstræde 5 ☎ 49 21 05 91 📧 madamsprunck.dk. Receptie ma.-vr. 9.00-19.00 u, za. 9.00-14.00 u; zo. gesloten; daarbuiten automaat. Tweepersoonskamer 890-1200 DKK, afhankelijk van de grootte. Ontbijt inbegrepen. Wifi. Pal in het centrum. De kamers zijn fris en vrolijk, ongeacht of ze groot of klein zijn. Mevrouw Sprunck weet hoe ze haar gasten moet ontvangen! Zie ook bij 'Eten'.

SLAPEN IN DE OMGEVING

Hornbæk Camping: Planetvej 4, Hornbæk ☎ 49 70 02 23 📧 camping-hornbaek.dk. 12 km van Helsingør. Aangegeven bij aankomst in Hornbæk. Het hele jaar door geopend; receptie in het hoogseizoen 8.00-12.00 u en 14.00-22.00 u. Reken op 160 DKK voor 2 personen met tent en auto. Hytte 330-700 DKK, afhankelijk van het seizoen. Op een rustig plekje in het binnenland, maar de zee is niet veraf. Duinen en een mooi strand. Verhuur van chalets. Bereikbaar met de trein.

ETEN

GOEDKOOP

(minder dan 150 DKK of € 20)

Casatua (plattegrond A1, 20): Sudergade 20 ☎ 49 26 16 91. Geopend ma. 16.00-21.00 u, di.-za. 11.00-22.00 u, zo. 12.00-22.00 u.

Pizza 50-80 DKK. De vele vlaggen van Trinacria doen het reeds vermoeden: deze piepkleine, volledig roze pizzeria wordt gerund door rasechte Sicilianen uit Trapani. Een woordje Italiaans en je krijgt gegarandeerd een glimlach van oor tot oor. Drie tafeltjes helemaal achter in het zaaltje, maar de meeste klanten halen hun bestelling af.

Pizzeria Pakhuset (plattegrond A2, 21): Stengade 26 ☎ 49 21 10 50. Geopend ma.-za. 11.00-23.00 u, zo. 13.00-22.00 u. Pizza 50-80 DKK; gerecht 60-150 DKK. Een straaltje zon en een lekker pilsje, en het terras verandert in een heerlijk plekje. De pizza's zijn niet slecht en ook niet te klein, maar hier kom je toch vooral voor de omgeving. Kies alleen voor een pizza.

GOEDKOOP TOT DOORSNEPRIJS

(150-200 DKK of € 20-33)

Madam Sprunck (plattegrond A1, 13): Bramstræde 5 ☎ 49 26 48 49. Dag. geopend 11.30-21.30 u (za.-zo. en feestdagen vanaf 10.30 u). Lunchgerecht 70-140 DKK; diner 200 DKK. Zoek een plekje op het rustige pleintje of in de zaal met zijn oude balkenzoldering, zijn parketvloer, zijn donkerhouten meubels en zijn moderne schilderwerken. Charmant. 's Avonds is dit een chic restaurant (op de eerste verdieping) met overeenkomstige prijzen. In de middag: smørrebrød, gemarineerde zalm, lekkere steak van Deense runderen, hamburgers, slatjes, haringschotels enzovoort. Ook leuk voor een cappuccino of een pilsje.

Lemongrass (plattegrond A1, 22): Torvegade 5 ☎ 49 25 15 11. Dag. geopend in de zomer 12.00-22.00 u; in de winter 16.00-22.00 u (vr.-za. vanaf 12.00 u). Gerecht 90-150 DKK. Dit chique Thaise restaurant aan het hoofdplein is ondergebracht in een eerbiedwaardig Deens huis, waar wormstekige houten balken en oosterse beelden een vreemde combinatie vormen. Heel aangenaam pleintje met veel bloemen en planten. De pikante gerechten op de kaart zijn te herkennen aan het Spaanse pepertje. Wie houdt van pittig, let toch maar op. De eigenares is kwistig en je soep lijkt nooit af te koelen. We spreken uit ervaring! Vriendelijke bediening.

IETS DRINKEN

📍 **Hotel København (plattegrond A1, 30):** Sankt Anna Gade 17. Dag. geopend tot 24.00 u. Groenige gevel en honderden flesjes in de etalage, dit is een typisch buurtcafé met een biljart en stamgasten die met de tapkast lijken vergroeid. Gezellige sfeer als er voetbal is op tv. Piepklein plein aan de achterkant. Leuk voor een schuimend biertje. Wil je de hansworst uithangen, bestel dan een kopje thee. De kans is groot dat de uitbater zegt dat er geen warm water is!

WAT IS ER TE ZIEN EN TE DOEN?

• Slenter door de straatjes van de oude stad, langs de gele, groene en okerkleurige gevels van de oude gebouwen die hier en daar met rozen zijn begroeid. Het meeste leven vind je in Stengade, de hoofdstraat die volledig door voetgangers is overgenomen. In het weekend loopt het er in de avond vol met dronken Zweden.

👣👣👣📍 **Kasteel Kronborg (plattegrond B1):** 1 km ten noorden van de stad ☎ 49 21 30 78 www.kronborg.dk. Dag. geopend mei-okt. 10.30-16.00 u (juni-aug. 17.30 u); rest van het jaar di.-zo. 11.00-16.00 u. Een bezoek omvat het kasteel, de kapel, de kazematten en het zeevaarthemuseum. Prijs voor het geheel: 75 DKK; kazematten en kapel: 35 DKK; kortingen mogelijk. Je kunt in Zweedse kronen en euro's betalen. Engelstalige rondleiding van het kasteel dag. in de zomer; rest van het jaar za.-zo. 11.30 en 13.30 u. Kazematten dag. in de zomer; rest van het jaar za.-zo. 11.00 en 13.00 u. Kronborg maakt deel uit van het werelderfgoed van Unesco. Het is tegelijk een fantasie militair bolwerk, heel strategisch gebouwd aan de toegang tot de Øresund, en een heel ele-

gant renaissancekasteel. Het werd door Frederik II opgetrokken tussen 1574 en 1585, maar in 1629 brandde het tot de grond af (alleen de kapel bleef bewaard). In 1658 kreeg het een bombardement van de Zweden over zich heen, maar telkens weer werd het hersteld en heropgebouwd. Het is in dit kasteel dat *Hamlet* van Shakespeare zich afspeelt. Het zal wellicht niemand verwonderen dat het kasteel in die tijd al tot ver buiten de Deense grenzen bekend was.

• **Het kasteel:** ga niet af op de relatieve soberheid van de talrijke zalen ... Oorspronkelijk waren de vloeren geschilderd in geel en blauw, en waren de wanden rood! Vertrek na vertrek ontdek je een artistiek geheel van een onschatbare waarde: antiek meubilair, schilderijen (vooral van de Vlaamse school) ... Een speciale vermelding voor de kamer van koning Frederik II en die van koningin Sofia, met de grote geschilderde medaillons op het plafond. Schepen die langs het optrekje van de vorst voeren, moesten het grootzeil reven als teken van eerbied, wat niet wil zeggen dat ze daarom van het tolgeld werden ontheven. Wie weigerde te gehoorzamen, werd met kanonnen beschoten! Hoogtepunt van je bezoek aan het kasteel: de balzaal, 62 m lang en 12 m breed, met een enorme balkenzoldering en marmeren vloertegels. In die zaal hadden de audiënties plaats. In het midden een deur van ebben- en rozenhout. Let op de zeven prachtige wandtapijten waarop de koningen van Denemarken zijn afgebeeld. Oorspronkelijk waren er 43, die tentoongesteld werden over de hele lengte van de zaal. In het volgende vertrek wacht alweer een verrassing: een neushoorn (geïnspireerd op die van Dürer) tussen het groen. Nog meer pareltjes: twee wereldbollen met firmament, de eerste zo oud dat Californië er nog als

GESCHIEDENIS

WAT EEN KLUNGELS, DIE ENGELSEN! | Tijdens de napoleontische oorlogen koos Denemarken de kant van Frankrijk. Dat was niet naar de zin van de Britse zee-macht die in 1801 koers zette naar Kopenhagen om het land een lesje te leren. Beducht voor de kanonnen van Kronborg voeren de schepen zo dicht mogelijk langs de Zweedse kust. Maar ze konden zich er toch niet van weerhouden hun kanonnen op Helsingør te richten. Slechts een kanonskogel bereikte zijn doel: boven op het huis van de Britse consul!

een eiland op staat afgebeeld ... De noordelijke vleugel, die je als laatste bezoekt, werd in 1760 door Frederik IV gemoderniseerd. Hij was de laatste residerende koning in Kronborg dat daarna aan het leger werd overgedragen.

- **De kapel:** *ingang aan de overkant van het plein.* Je ziet de kapel liggen als je het zeevaartmuseum bezoekt. Dit is het enige deel van het kasteel dat gespaard bleef bij de grote brand van 1629. Koorstoelen en -banken, kansel en altaar, allemaal zijn ze van verguld hout dat overvloedig door houtsnijders onder handen werd genomen. In de 18de eeuw werd de kapel door de soldaten als schermzaal en munitieopslagplaats gebruikt!

- **De kazematten:** een geheel van vochtige en koele, overwelfde en bijna kille gangen waarin de soldaten leefden. Voor wijn lijkt het perfect, maar of dat ook voor soldaten gold? Zorg voor een zaklantaarn. In de bocht van een van de gangen ontdek je het standbeeld van de nationale held, Holger Danske, die lijkt te slapen. Als het land echter in gevaar is, wordt hij meteen wakker. Een Deense verzetsgroep nam in 1943 zijn naam aan.

- Elk jaar heeft in augustus een Shakespearefestival plaats in het kasteel. Internationale theatergroepen.

   Museet for Søfart (Zeevaartmuseum, plattegrond B1): het nieuwe Zeevaartmuseum, dat eind juni 2013 voor het publiek geopend werd, erfde gedeeltelijk de collecties die vroeger in het Kronborg-kasteel stonden. Een architecturaal hoogstandje. Voetgangers kunnen binnen langs een hangbrug. Het museum werd gebouwd op een oud droogdok. 7600 m² heringerichte oude dokken van Helsingør, met ook enkele vergader-ruimten en restaurants. Je volgt een weg door de doolhof, langs technische interactieve punten waar je de geschiedenis van de Deense scheepvaart ontdekt: het leven aan boord van de schepen en aan land, het ontdekken van handelswegen over zee en navigatie-instrumenten. Maar ook de scheepshandel met Azië, de Maagdeneilanden (met de kolonie op Sint-Thomas), Afrika (ook Denemarken deed mee aan de slavenhandel) en Groenland. Na de zeilschepen kwamen de stoomboten en de emigratie naar Amerika ...

maar ook de wereldoorlogen, werkelijk alles, zelfs de modernste containerschepen. Heel interessant.

 Helsingør Bymuseum (Stadsmuseum, plattegrond A1): *Sankt Anna Gade 36* 49 28 18 00 helsingormuseer.dk. Geopend di.-vr. en zo. 12.00-16.00 u, za. 10.00-14.00 u. Toegangs-prijs: 30 DKK; kortingen mogelijk, gratis voor jongeren tot 18 jaar en met de CPH Card. Klein stadsmuseum dat zoals de meeste van die musea een grappig allegaartje herbergt van de meest uiteenlopende spullen, netjes gerangschikt. Archeologische vondsten, speelgoed, poppenhuizen, een vitrine met handsmeedwerk, ijzerwerk, oude koffers, geschilderde houten borden uit de 17de eeuw, enkele verwijzingen naar de Tweede Wereldoorlog ... Laat je blik dwalen en laat je vertederen. Altijd leuk toch, dat vleugje nostalgie.

  De kerk en kloostergang van Sankt Mariæ (plattegrond A1): *Sankt Anna Gade 38* 49 21 17 74. Naast het stadsmuseum. Kerk geopend di.-zo. 10.00-15.00 u. Verplichte rondleiding voor een bezoek aan het kloostergang: half juni-half sept. vr.-za. 14.00 u (20 DKK). Mooie gotische kerk uit de tweede helft van de 15de eeuw, volledig van baksteen en met een opmerkelijke trapgevel. Fraaie kansel uit het einde van de 16de eeuw en opmerkelijke beschilderde houten loges boven het centrale schip. Kijk ook even omhoog: de gaten in het gewelf boven het koor zijn zo versierd dat het open monden van mensen of dieren lijken. De kloostergang met in het midden zijn mooie grasveld met een grote lindeboom is een van de best bewaarde van Europa.

 Skibsklarerergaarden (plattegrond B1): *Strandgade 91* 49 28 18 36 helsingormuseer.dk. Geopend di.-vr. en zo. 12.00-16.00 u, za. 10.00-14.00 u. Rondleiding: 30 DKK. Reconstructie van het pakhuis van een reder uit de 18de eeuw, met een kruidenierswinkel. Je leert er hoe belangrijk het nauw van Øresund was. Tot 1857 moesten de voorbijvarende schepen immers tol betalen. Terwijl de tolbeambte en de scheepskapitein de formaliteiten afhandelden, trokken de matrozen naar de kroegen in de haven, op zoek naar wat vertier ...

FREDENSBORG

In dit plaatsje tussen Helsingør en Hillerød, aan de rand van het Esrom Sø, staat het kasteel Fredensborg. Het werd in 1720 door Frederik IV gebouwd in de stijl van een jachtpaviljoen, als bekroning van de vrede tussen Denemarken en Zweden. De huidige koningin verblijft er van april tot november, behalve in de maand juli. Tijdens die maand kun je dan ook het sierlijke witte kasteel, de koninklijke appartementen en het park bezoeken.

AANKOMST EN VERTREK

• **Van/naar Kopenhagen:** S-tog naar Hillerød, om de 20 min. Vandaar met een oude trein naar Fredensborg en tot slot een kwartiertje te voet. Andere mogelijkheid: bus 173E vanaf Rådhuspladsen, vertrek om het halfuur. Rit van 1 uur in beide gevallen.

NUTTIG ADRES

Bureau voor Toerisme: Slotsgade 2
☎ 48 48 21 00. Net voor je bij het kasteel komt, in de piepkleine kiosk aan je rechterhand. Mei-aug. dag. geopend 12.00-17.00 u, de rest van het jaar gesloten. Reserveringen van kamers bij participeren (10% commissie), telefonisch of rechtstreeks.

SLAPEN

GOEDKOOP TOT DOORSNEEPPRIJS

(minder dan 800 DKK of € 107)

Fredensborg Vandrerhjem: Østrupvej 3
☎ 48 48 03 15 fredensborghostel.dk. Aan je linkerhand voor je bij het kasteel komt. Receptie geopend 9.00-12.00 u en 15.00-19.00 u (in de zomer 21.00 u). Sluit 2 weken eind dec. Slaapzaal (maximaal 5 personen) 160 DKK; tweepersoonskamer 360-530 DKK. Ontbijt 55 DKK. Wifi. Erg mooie jeugdherberg in een echt landhuis met een majestueuze tuin, een gezellige salon en een heerlijk grasveld. Zo rustig als je maar kunt wensen. Geef je de voorkeur aan een tweepersoonskamer, vraag dan een in de nieuwe vleugel. Je beschikt er over een badkamer en een tweepersoonsbed, zeldzaam in een jeugdherberg. Onberispelijke douches en wc's, tv-salon, keuken, tafeltennis en zelfs verhuur van fietsen.

 Er zijn diverse **B&B's** en **kamers bij particulieren** in de buurt. Voor reserveringen moet je bij het Bureau voor Toerisme zijn. Het is wel handig als je over eigen vervoer beschikt. Vanaf 400 DKK voor 2 personen. Ontbijt niet inbegrepen.

WAT IS ER TE ZIEN?

 Het kasteel: ☎ 33 40 31 87 kongehuset.dk. Om het kwartier Engelstalige rondleiding, alleen juli 13.00-16.30 u. Toegangsprijs voor het kasteel en de orangerie: 55 DKK; kortingen mogelijk. Het park rond het kasteel is het hele jaar door gratis toegankelijk. Bij de ingang kun je een meerstalige folder met uitleg krijgen. Nogal beknopt, maar wel praktisch. Tussen 1720 en 1726 gebouwd als jachtpaviljoen en enkele tientallen jaren later uitgebreid en verbouwd in barokstijl. Sinds 2004 woont het gezin van de kroonprins in dit kasteel. In deze mooie woning krijg je negen zalen met iets stijve meubels te zien. Bekijk vooral de Wachtersaal met het buitengewone slot, de kamer van Frederik IV met het mooie meubilair en de zijden wandbekleding, de mooie Gele Salon en de interessante Tuinzaal in rococostijl en versierd met klassieke schilderijen. Let op het vensterglas waarin de handtekeningen van beroemde personen gegraveerd zijn, zoals die van koningin Elisabeth en Winston Churchill. Bekijk ook de indrukwekkende, koele Koepelzaal met echt en namaakmarmar. Je bezoek eindigt in de slotkapel. Ook het park in barokke stijl is een ommetje waard. Eerlijk gezegd kun je je zelfs daarmee alleen al tevredenstellen. Het werd in de jaren 1760 ontworpen door een Franse landschapsarchitect met de veelzeggende naam Nicolas-Henri Jardin. De plaats is echt schitterend gekozen en je kunt er mooie wandelingen maken.

het eiland. Opmerkelijk is dat het stadje gedeeltelijk op het eiland Falster en gedeeltelijk op het eiland Lolland ligt. Daar vind je ook het befaamde Middelaldercentret, een volledig gereconstrueerd middeleeuws dorp.

AANKOMST EN VERTREK

- **Van/naar Kopenhagen:** een rechtstreekse treinverbinding per uur met Nykøbing. Rit van 2 uur.
- **Van/naar Møn:** bus 660 naar Vordingborg en daar de trein. Rit van 2½ uur.

NUTTIG ADRES

i Bureau voor Toerisme: *Langgade 2, Nykøbing* ☎ 51 21 25 08 [W](http://www.visitlolland-falster.dk) [visitlolland-falster.dk](http://www.visitlolland-falster.dk). *Geopend ma.-za. 10.00-16.00 u; in het laagseizoen za. gesloten.* In de hal van een interessant museum rond volkse tradities uit de streek (*toegangsprijs: 30 DKK*). Ondanks de goede wil en de vriendelijkheid is het team van het museum niet klaar om groepen te ontvangen en toeristische informatie te geven. Er is wat documentatie.

SLAPEN

GOEDKOOP TOT DOORSNEEPRIJS

(minder dan 800 DKK of € 107)

A Stubbekøbing Camping: *Landevej 4, Stubbekøbing* ☎ 5444 1057 [W](http://www.stubbekoebing-camping.dk) [stubbekoebing-camping.dk](http://www.stubbekoebing-camping.dk). *Sla links af bij het binnenkomen van de stad. Geopend half april-half sept. Receptie 8.00-12.00 u en 15.00-22.00 u. Reken op 155 DKK voor 2 personen met tent en auto, bungalow 325 DKK.* Mooi en goed onderhouden terrein. Het loopt lichtjes af naar een zandstrandje waar je de boten ziet voorbijvaren. Grote, door groen beschutte staanplaatsen aan de kant van de zee (die aan de andere kant zijn absoluut minder leuk). Wasmachines, houten eetruimte, klein speelterrein en verhuur van fietsen.

Danhostel Nykøbing: *Østre Allé 110, Nykøbing* ☎ 54 85 66 99 [W](http://www.danhostel.dk) [danhostel.dk](http://www.danhostel.dk). *Bus 42 vanuit het centrum (1,5 km). Gesloten half dec.-half jan. Receptie gesloten 12.00-16.00 u. Slaapzaal 300 DKK; tweepersoonskamer met badkamer 480-560 DKK, afhankelijk van het seizoen.* Erg rustig gelegen, in een groot park. Mooie eetzaal in blauw en geel waar de drie maaltijden van de dag worden opgediend. Je kunt een fiets huren op de naburige camping, die ook bij de jeugdherberg hoort.

WAT IS ER TE ZIEN?

Museum van de Motorfiets en de Radio: *Nykøbingvej 52, Stubbekøbing* ☎ 54 44 22 22 [W](http://www.motorcykelogradiomuseum.dk) [motorcykelogradiomuseum.dk](http://www.motorcykelogradiomuseum.dk). *Geopend juni-aug. di.-zo. 10.00-17.00 u, sept. za.-zo. 10.00-17.00 u; rest van het jaar gesloten. Toegangsprijs: 35 DKK; kortingen mogelijk.* Een interessant bezoek voor motorfreaks. Mooie verzameling modellen, de meeste zijn nog authentiek. Enkele zijn opgeknapt. Bekijk zeker ook de Amerikaanse modellen uit de jaren 1920, dat waren machines! Het oudste exemplaar dateert uit 1897, meteen ook het oudste Deense exemplaar. De radioafdeling is gewijd aan de uitvinder van de luidspreker, Peter L. Jensen, die hier geboren werd en in de Verenigde Staten fortuin maakte.

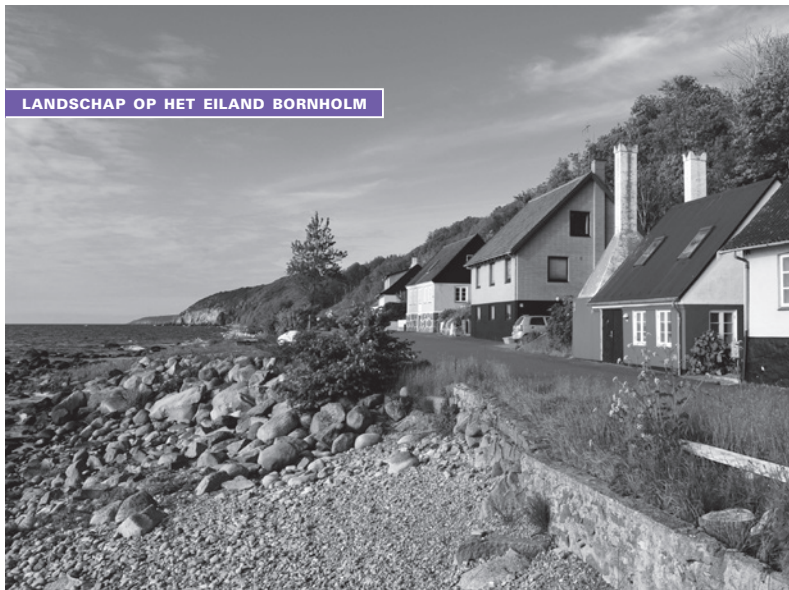
De weg die iets landinwaarts langs de kust tot in Nykøbing loopt, voert je naar het bekoorlijke vissershaventje Hesnæs. De muren van de huizen zijn er met vlechtrijs bedekt, zoals in de streek gebruikelijk is. Onderweg kom je voorbij een mooi woud dat uitnodigt tot het maken van wandeltochten. In Pomlenakke kun je enkele kliffen bewonderen.

HET EILAND BORNHOLM

NETNUMMER 56

In het midden van de Baltische Zee, 150 km ten oosten van Kopenhagen en slechts 25 km van de Zweedse kust ligt het charmante eiland Bornholm. Dit Scandinavische Corsica is een paradijsje voor al wie geniet van natuur, rust, lieflijke akkers en platteland, fietstochten en mooie stranden, maar ook van vreemde ronde kerken en vissersdorpen

LANDSCHAP OP HET EILAND BORNHOLM

met een rijke kunstnijverheidstraditie. Waar beter dan hier kun je langzaam de tijd voorbij laten glijden? Een historisch weetje: het eiland werd in 1945 door de Russen bezet. Het is ook het enige grondgebied dat Stalin na afloop van de oorlog heeft willen teruggeven. In de heuvels rond Allinge is zelfs een Sovjetkerkhof.

AANKOMST EN VERTREK

MET DE BOOT

Sinds de bouw van de tunnel-brug over de Öresund vaart er geen ferry meer tussen Bornholm en Kopenhagen. De enige bootverbinding gaat via Ystad in Zweden of via Køge in Denemarken.

Vanaf Ystad

Verbinding met catamarans en autoveerboten, maar het is erg duur, behalve als je meer dan zeven dagen van tevoren reserveert. Reserveren is hoe dan ook verplicht.

Slechts één rederij (wat meteen verklaart waarom de overtocht zo duur is).

Bornholmstrafikken Hamntorget: (00 46) 411 55 87 00 in Ystad (Zweden) en 70 23 15 15 in Rønne (Bornholm). Reserveren kan via internet bornholmstrafikken.dk. Grote prijs-schommelingen, afhankelijk van het reisseizoen en het tijdstip van reservering. Het hoogseizoen

loopt van half mei tot begin augustus, de rest van het jaar geldt als laagseizoen. Bekijk de formules op de website. Duur van de overtocht: 1 u en 20 min met de draagvleugelboot, 2½ uur met de gewone ferry. Zes overtochten per dag. Passagiers zonder eigen vervoer moeten zich een kwartier voor vertrek aanmelden, passagiers met eigen vervoer 30 min voor vertrek. Zorg dat je er op tijd bent, zeker met de auto. Vanwege de hoge prijs voor de auto, kun je die ook enkele dagen in Ystad achterlaten, op het parkeerterrein naast de haven. Inlichtingen over de parkeermogelijkheden krijg je bij het Bureau voor Toerisme van Ystad. Bedenk wel dat parkeren evenmin gratis is.

Vanaf Køge

Bornholmstrafikken: 70 23 15 15 bornholmstrafikken.dk. De overtocht duurt veel langer (6½ uur 's nachts) en is duurder. 1 boot per dag om 23.30 u.

go's hangen flessen aan het plafond. *Anden* is dan weer oergezellig met grote groepen mensen waarbij je gewoon aanschuift. Je gaat van de ene naar de andere, terwijl je probeert niet uit te glijden over het bier dat op de grond is gemorst.

After Dark (plattegrond C2, 35): *Asylgade 7-11. Geopend vr.-za. 23.00-5.00 u. Toegangs prijs: 50 DKK.* Trance, elektro en seventies-avonden. Loeiharde muziek, de boxen smelten weg. Stevige muziek die blijft hangen! Leuk voor een avondje uit.

Birdy's en Boogies (plattegrond C2, 30): *Nørregade 21-23 ☎ 66 14 00 39. Geopend ma.-di. 16.30-23.00 u, wo.-do. 16.30-24.00 u, vr.-za. 16.30-5.00 u (keuken sluit 30-60 min eerder). Nachtclub (Boogies) do.-za. 23.00-4.30 u. Toegangs prijs: 40 DKK.* Een ontspannen en aangename plek, ongeacht of je hier rustig met vrienden wilt genieten van de keuken met Mexicaanse en Indiase invloeden of je zin hebt om iets te drinken of te dansen in de kelder (vooral rock). Op de eerste verdieping een inrichting genre *Mannen op de maan*.

Cuckoo's Nest (plattegrond B3, 32): *Vestergade 73 ☎ 65 91 57 87. Dag. geopend 9.00-24.00 u (zo. vanaf 10.00 u, do. tot 1.00 u, vr.-za. tot 2.00 u, zo. tot 23.00 u).* Grote bar met trendy, zelfs wat snobistisch interieur. Hier komen de dertigers en veertigers. Erg aangenaam terras op het binnenpleintje aan de achterkant. Ook leuk om te ontbijten.

WAT IS ER TE ZIEN EN TE DOEN?

- Voor alle nuttige informatie over de musea van **Odense** kun je terecht op de Engelstalige site **W** museum.odense.dk. Ook telefonisch op ☎ 65 51 46 01.

- **City Pass**, zie rubriek 'Nuttige adressen en informatie'.

H.C. Andersens Hus (Huis van H.C. Andersen, plattegrond C2): *Bangs Boder 29 ☎ 65 51 46 01. Dag. geopend juni-aug. 9.00-17.00 u, sept.-mei di.-zo. 10.00-16.00 u. Toegangs prijs: 60 DKK; korting mogelijk; gratis voor jongeren tot 18 jaar en met de City Pass.* In het geboortehuis van Andersen vind je alle herinneringen, foto's, brieven en voorwerpen die hem en zijn familie heb-

ben toebehoord. Ter gelegenheid van zijn tweehonderdste geboortedag in 2005 werd een gloednieuw en heel erg modern museum geopend, met nieuwe zalen waarin onuitgegeven verzamelingen over deze grote man worden tentoongesteld. Het geheel neemt nu een volledig huizenblok in beslag. Bij toverslag werd zijn geboortehuis naar de uiterste rand verbannen ... Het lijkt zelfs wat belachelijk ten opzichte van de rest. Het is gemeubileerd zoals in een inventaris uit die tijd is beschreven, maar het meubilair is slechts bijkomstig. De onberispelijke en levendige voorstelling voert ons immers naar de wereld van de grote verteller: collages en knipwerk die een dromerige geest verraden, zijn eerste sprookjes, gedichten en manuscripten, mooie eerste drukken in alle talen. Andersens kantoor in Nyhavn is er identiek gereconstrueerd, met het oorspronkelijke meubilair. In het midden is een ronde zaal met een groot fresco (1931) dat zijn leven verhaalt in acht taferelen. In de kelder verdieping kom je bij een rariteitenkabinet. Je ziet er onder meer zijn hoge hoed die hij altijd bij zich had en een touw van 9 m dat hij eveneens overal met zich meesleepte om in geval van brand via het raam te kunnen ontsnappen.

Je kunt zijn sprookjes in allerlei talen beluisteren via een aantal koptelefoons. Van eind juni tot begin augustus voeren Deense leerlingen in de tuinen korte voorstellingen op, om 11.00, 13.00 en 15.00 u. In 21 min tijd komen er 21 sprookjes aan bod.

De hele wijk rond Andersens huis is prachtig geres-taureerd en uiteraard heel toeristisch. Fraaie oude vakwerkhuisen en geplaveide voetgangersstratjes. Je vindt er nog meer bezienswaardigheden:

- **Fyrtøjet (plattegrond C2):** *Hans Jensens Stræde 21. Direct toegankelijk vanaf het Andersenmuseum. Dag. geopend juli-aug. 9.00-17.00 u; rest van het jaar vr.-zo. 10.00-16.00 u. Toegangs prijs van 3-69 jaar: 95 DKK; gratis met de City Pass.* Diverse activiteiten voor kinderen, zoals voorlezen van sprookjes en marionettentheater, schminken en verkleedpartijtjes, uitknippen van papieren figuurtjes enzovoort.

- **Het geboortehuis (plattegrond C3):** *Munkemøllestræde 3-5. Dag. geopend juni-aug. 10.00-16.00 u; rest van het jaar di.-zo. 11.00-15.00 u. Toegangs prijs: 25 DKK; gratis met de City Pass.* Drie piepkleine vertrekken waar Andersen leefde

van 1807 tot 1819, samen met zijn ouders en nog twee andere, erg arme gezinnen. Zijn vader overleed er op 33-jarige leeftijd. Er is niets te zien.

🦋 Møntergården (Byhistorik Museum; plattegrond D2): *Overgade 48. Geopend di.-zo. 10.00-16.00 u. Toegangsprijs: 40 DKK; gratis voor jongeren tot 18 jaar en met de City Pass.* Een totaal van vijf aan elkaar grenzende vakwerkhuisen uit de 16de, 17de en 18de eeuw die in onberispelijke staat bewaard zijn gebleven en tot museum zijn omgebouwd. De huizen *Falk Gøyes* (1646) en *Ejler Rønnovs* (1547) herbergen een tentoonstelling over de geschiedenis van de stad door middel van oude beroepen en de gewoontes van haar inwoners. *Nyborgsladen* (rond 1700) pronkt met een archeologische afdeling. Let vooral op de erg mooie lur. Huis *Østerbye* (1631) is momenteel gesloten.

🦋🦋 Sint-Knudkathedraal (plattegrond C3): *aan Flakhaven in hartje centrum, naast het stadhuis. Geopend april-okt. 10.00-17.00 u (zo. vanaf 12.00), nov.-maart 10.00-16.00 u.* Een van de belangrijkste gotische kerken van het land (eind 13de eeuw). Evenwichtige en goed geproportioneerde schepen die bijzonder tot hun recht komen in het uiterst sobere interieur. Toch enige versiering, met een schitterend altaartriëf (1521) van 5 m hoog bij 6 m breed. Het is een meesterwerk met driehonderd figuren, uit hout gesneden door Claus Berg, de meester van Odense, en bedekt met goudblaadjes van 23 karaat. Als je op een bepaalde manier kijkt, zie je onder de afbeelding van Christus een voorstelling van de koninklijke familie. Een doopvont uit 1620 en een barokke houten kansel met een mooie trap. In de crypte rusten de

THEATERVERSTELLING VAN EEN SPOOKJE VAN H.C. ANDERSEN

